

AZ ÁVF DOKTORANDUSZAINAK KÉSZÜLŐ MUNKÁIBÓL*

Karcsics Éva**

A VERSENYKÉPES VEZETŐ

Dolgozatomban a közgazdász végzettségű vezetőkkel szemben támasztott munkaerő-piaci elvárásokat mutatom be, empirikus kutatás alapján. A Heti Világgazdaság 2000, 2001, 2004 és 2007-es évfolyamaiban szereplő álláshirdetések teljes körű feldolgozása alapján meg tudhatjuk, hogy a vállalatok a vezetői állások pályázatadásakor valóban igénylik-e az egyetemi végzettséget; mit preferálnak a nyelvtudás tekintetében és milyen személyiségbeli elvárásaik vannak a leendő vezetővel szemben.

Katona Brigitta***

AZ ELLÁTÁSI LÁNC IDŐSZERŰ KÉRDÉSEI A BORÁSZATBAN, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A CSOMAGOLÁSI ANYAGÁRAMLÁSRA

A kutatás célja megvizsgálni, hogy a hazai és nemzetközi szakirodalomban leírt ellátási lánc típusok mennyiben lelhetők fel a hazai borászatokban, melyek az azonosságok és eltérések, azok milyen okokra vezethetők vissza, illetve körülményeink között mely ellátási lánc típusok versenyképesek és miért.

Az ellátási lánc hatékony kezelése egyre fontosabb versenytenyezővé válik az élelmiszeripari termékeket gyártó és forgalmazó cégek körében, beleértve a borászatot is. Napjainkban nem annyira termékek és szolgáltatások, mind inkább ellátási láncok versenyeznek egymással. A szektorban a beszállítók, gyártók, disztribútorok, kiskereskedők és a vevők közötti együttműködés egyre szorosabbá és tudatosabbá kell váljon, hiszen annak mértéke versenyelőny forrása lehet.

Az élelmiszerek iránti általános igény, valamint az élelmiszerek biztonságával kapcsolatos követelmények folyamatosan növelik a logisztikai gondolkodás szerepét és jelentőségét az élelmiszeriparban is. A termelés, elosztás, csere és fogyasztás optimalizált logisztikája nem csak költségcsökkenést, hanem sok esetben minőségi és biztonsági előnyöket is eredményez a résztvevők számára, ami könnyen váltható árelőnyre és piaci dominanciára.

* Külön cikként közöljük Miklós Ágnes Kata megvédett disszertációjának téziseit, valamint Kádas Csaba dolgozatának fejezetét

** adjunktus, Általános Vállalkozási Főiskola

*** adjunktus, Általános Vállalkozási Főiskola

A kutatómunka első lépése a hozzáférhető szakirodalom alapján leírni az ellátási lánc kialakulását a logisztika fejlődésén keresztül, majd a fent említettekhez az inverz logisztika kapcsolódását.

A továbbiakban a bor világpiaça, annak legfőbb jellemzői, mértékadó szereplői, az EU borszektora, várható fejlődési irányai és Magyarország borszektora kerülnek bemutatásra.

A kutatómunka ezen szakaszában írtuk le a tendenciákat a világ és az EU borászati ellátási láncait illetően, összehasonlítjuk a hazai borászati ellátási láncok felépítését és működését, mennyire hasonlítanak az EU ellátási láncokra.

Az ellátási láncok vizsgálatánál kitérünk a borászatban alkalmazott csomagolóanyagokra, azok nyomon követési lehetőségeire az ellátási láncban, kitérve az inverz logisztika kérdéskörére.

A dolgozat gerincét kérdőíves, illetve mélyinterjúk lekérdezés fogja szolgáltatni. Ennek feldolgozása után szeretnénk tipizálni a hazai borászati ellátási láncokat, kitérve a csomagolóanyagok áramlására, és azok inverz logisztikai folyamataira.

Kertész Gábor*

HÁLÓZATOS IPARÁGAK

A hálózatos iparág kifejezés viszonylag fiatal a közgazdasági és szabályozási szakirodalomban. Az első jelentősebb kutatások alig pár évtizede kezdődtek meg a témában. A hálózatok egyre nagyobb jelentőséget szereznek a modern életben. A globalizáció megteremtésében a különböző hálózatoknak kiemelkedő szerepük van. A fogalom jelenleg még a tudományban képlékeny, ezért kísérletet teszünk az eddigi eredmények alapján egy saját definíció alkotására. A hálózat és a közszolgáltatás kapcsolatát helyezük előtérbe. Külön kérdésként foglalkozunk a hálózat-liberalizáció kérdésével és az állam szerepével a liberalizált közszolgáltatási hálózatok piacán.

Keszthelyi László**

OKIRATOK FELHASZNÁLÁSA A GAZDASÁGI BÜNTETŐELJÁRÁSBAN

Dolgozatom témájának középpontjában – ahogy az a mintacímbe is szerepel – a gazdasági bűncselekmények, ezen belül pedig az ilyen típusú bűncselekmények eljárásjoga áll.

A dolgozat nyolc fejezetre tagozódik, melyeken keresztül bemutatásra kerül az a teljes folyamat, melynek a végén megszületik az ítélet. (Az ítéletekkel kapcsolatos értékelés – véle-

* *adjunktus, Általános Vállalkozási Főiskola*

** *adjunktus, Általános Vállalkozási Főiskola*

ményformálás – nem tartozik a dolgozat tárgykörébe, igaz néhány esetben mégis megpróbálom magyarázni a megmagyarázhatatlant.

A fejezetek: A büntetőeljárásról általában
                  A büntetőeljárás alanyai
                  A bizonyítás és a bizonyítékok
                  A kényszerintézkedések
                  A nyomozás
                  Az elsőfokú bírósági eljárás
                  A perorvoslatok
                  Sajátos eljárási formák

A kutatásaim a mindennapok gyakorlatával egészítik ki az jogszabályi hátteret.

Természetesen a jogalkotó – mint a „rossz könyvelő” – kullog a világ változásai után, így a bűnelkövetői találékonyosság rövidebb-hosszabb időre szabad utat kap.

Dolgozatomban annak szeretném bizonyítékát adni, hogy azért a „jó” oldal is megpróbálja eredményesen tenni a dolgát. Ezt esettanulmányok sorával próbálom majd bizonyítani.

Mányó-Váróczy Violetta*

FOGLALKOZTATÁS ÉS IDŐSKORI ELLÁTÁS

A nemzetközi összehasonlítások legfontosabb alapkérdése, hogy az adott országok felnőtt népességéből hányan dolgoznak és hányan keresnek munkát, mert dolgozni akarnak. Az Európai Unió egyik fő törekvése a felnőtt népesség lehető legnagyobb arányú bevonása a gazdaság működésébe. Vagyis aki dolgozni akar, annak legyen munkahelye, hogy gondoskodhasson önmaga és családja megélhetéséről. Elvárható, hogy mint foglalkoztatott részesüljön jogi védelemben, egészségbiztosításban, időskorban pedig tisztességes nyugdíjban.

Az elmúlt 50 év tekintetében Magyarországon először 2006-ban haladta meg az idős népesség eltartottsági rátája (22,9%), a gyermeknépesség eltartottsági rátáját (22,4%). Emellett a népességen belül jelentősen megnövekedett a 65 év feletti létszáma és a várható egészségben eltöltött „nyugdíjas” évek száma is kitolódott.

A népesség elöregedésének hatása a következő évtizedeken belül válik még erőteljesebbé, amikor is az aktív keresőknek a nyugdíjasokhoz viszonyított aránya jelentős mértékben romlik. De vajon egyértelműen csak ez a tendencia felelős a társadalmi ellátórendszerek finanszírozhatóságának, fenntarthatóságának problémáiért?

* *tanársegéd, Általános Vállalkozási Főiskola*

Nagy István*

A SZABÁLYOKHOZ VALÓ VISZONY ÉS ANNAK JELENTŐSÉGE A SZOCIALIZÁCIÓBAN ÉS AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSEKBE

Témám a szabályok szerepe, a szabályokhoz való alkalmazkodás, a szabályokhoz való viszony és annak következményei bemutatása a szociálpszichológia és az evolúciopszichológia elméleteinek és kísérleteinek fényében. Az egyes elméletek és megállapítások esetén nagy mértékben alapozok az Új-Dél Walesi Egyetemen évente megrendezett „Sydney-i Szociálpszichológiai Szimpózium” évente megrendezett sorozatának előadásaira, illetve előadónak publikációira.

Radnóti István**

A VÁLLALKOZÓI KOCKÁZATKEZELÉS SAJÁTOSÁGAI – ÖSSZEVETÉS EGY KORÁBBI VIZSGÁLATTAL

A vállalkozások működtetéséhez sajátos vállalkozói magatartás szükséges. Ennek egyik eleme az elkerülhetetlenül felmerülő kockázatok kezelése. Ezzel kapcsolatban a következő kérdések merülhetnek fel a vizsgálóban: Vajon mit tekintenek a vállalkozók egyáltalán kockázatnak? Mennyit hajlandóak kockáztatni? Milyen tényezők befolyásolják kockázatvállalási hajlandóságukat? Hogyan viszonyulnak a kockázatokhoz a pénzügyek illetve az élet egyéb területein? Van-e összefüggés kockázatvállalásuk mértéke és sikerességük között?

Jelen empirikus vizsgálatunk a fenti kérdésekre keresett választ. 64 vállalkozót kérdeztünk meg, a következő módszereket alkalmazva: strukturált interjú, DOSPERT© kérdőív, fogadási helyzet kérdőív, végül a Jenkins-féle A-típusú személyiséget vizsgáló kérdőív.

Az eredmények szerint: a megkérdezett vállalkozók hajlandóak vállalkozásuk értékének több mint 50%-át kockáztatni. Az ilyen kockázatos helyzetekbe alapvetően saját döntésük következményeként kerülnek, nem pedig külső kényszerítő erőknél köszönhetően. A döntés során jóval nagyobb valószínűséget tulajdonítanak a várható pozitív kimenetelnek (nyereség), mint a negatívnak (veszteség); illetve úgy érzik, hogy az eseményeket képesek kontroll alatt tartani. A sikerük mértéke többek között az A-típusú személyiséggel, illetve az erkölcsi területen mutatott óvatos kockázatvállalási attitűddel mutatott összefüggést. A DOSPERT kérdőív eredményei rámutatnak (múltkori vizsgálati adatokkal kiegészítve), hogy különböző módon viszonyulnak egyrészt a szociális, másrészt a pénzügyi, harmadrészt a sport-egészség-erkölcs területén felmerülő kockázatokhoz. A fogadási helyzet kérdőívben kapott eredményeket egy korábbi, Faragó Klára és Kiss Orhidea által vállalkozókkal és főiskolásokkal végzett hasonló kutatás eredményeivel összevetve nem várt módon azt kapjuk: a különböző fogadási helyzetekben az általunk vizsgált vállalkozók a korábban vizsgált főiskolásokkal – és nem a vállalkozókkal – megegyező mértékben vállaltak kockázatot. Az is kiderül, hogy döntéseik során az

* *adjunktus, Általános Vállalkozási Főiskola*

** *tanársegéd, Általános Vállalkozási Főiskola*

általunk vizsgált vállalkozók a nyereséggel kecsegtető fogadási helyzetekben pesszimista (un. maximin) döntési stratégiát alkalmaznak, a főiskolásokkal egyetemben, míg a többi vállalkozó egy optimista (un. maximax) stratégiát.

Szalai Ibolya*

INNOVÁCIÓMARKETING VS HAZAI KISVÁLLALKOZÁSOK

A magyarországi kis- és középvállalkozások jelentős része nem rendelkezik írott marketing-stratégiával, ami a következő kérdéseket veti fel:

– Felismerik-e a folyamatos innováció jelentőségét, a nemzetközi marketing megközelítés szükségességét, az individuális megoldások felértékelődését a lokális identitástényezők érvényesülése mellett?

– Mit értenek az innovációs tevékenység alatt és miben látják a vállalkozások fejlesztésének legfőbb akadályozó tényezőit?

Az ÁVF kutatócsoportjának tagjaként a jelenleg lezárt „Kis- és középvállalkozások innovatív és infokommunikációs képességeinek fejlesztése Magyarországon” című kutatási eredményeinkből a következőket emelném ki:

– Első hipotézisünk igazolást nyert, miszerint a cégek innovációs képességét biztosító humán, tárgyi, szervezeti és marketing feltételek megléte és fejlettsége, az innováció intenzitása, a magas tudásáramlású iparágakba tartozó, nagyobb árbevételű vállalkozásoknál jellemző. Ebbe a klaszterbe tartoznak a tudatos innovátorok, akik rendelkeznek írott marketingstratégiával is.

– A további három általunk alkotott klaszterben innovációt követő, elhárító, illetve az innováció szükségességére ráébredő vállalkozásoknál nincs, vagy nem jellemző az írott stratégia.

– Még a tudatos innovátorok csoportjába tartozók sem értelmezik tágan az innováció fogalmát, a „hagyományos” tényezők diffúziója is alacsony fokú.

Szeretném felhívni a figyelmet azokra a fejlesztendő és/vagy ellentmondásos innovatív területekre, melyek jellemzőek a hazai kisvállalkozásoknál.

Szánthó Zsuzsanna**

A FIATALOK ÉS A POLITIKA

A rendszerváltást követő csaknem két évtized nem hagyta érintetlenül a választók és a politika kapcsolatát. A csaknem eufórikus „kezünkbe vesszük a sorsunkat” állapot először a kiábrándulás, majd a politikától való minél nagyobb elfordulás irányába tolódott el. Ugyan a permanens kampány a választó polgárok politikai érdeklődésének fenntartását hivatott megvalósítani, de – talán többek között éppen ezért – az átlag polgár mind nagyobb mértékben válik absztinenssé a politika üzenetei iránt.

* *főiskolai docens, Általános Vállalkozási Főiskola*

** *főiskolai docens, Általános Vállalkozási Főiskola*

A napjainkban felsőfokú oktatási intézményekben tanuló hallgatók néhány év múlva a társadalom gerincét fogják képviselni, családot alapítanak és felnevelik a következő generációkat és nem utolsó sorban közülük kerülnek majd ki a vélemény irányítók.

Ilyen megfontolásokból kiindulva évek óta vizsgálom ezt a szegmentumot. A vizsgálat módszere online megkérdezés volt, a válaszolók „hólabda” módszerrel kerültek be a mintába.

A feldolgozott kérdőívek többségét magyar egyetemisták és főiskolások töltötték ki, de hatvan, az Európai Unió különböző egyetemén és főiskoláin tanuló diák is válaszolt megkeresésünkre.

Szépe Orsolya*

MIRE AD VÁLASZT A HOSPICE?

A doktori disszertáció szempontrendszerének összeállításához elengedhetetlen tevékenység a választott témához kapcsolódó alapos és sokrétű irodalomkutatás. Az értekezésben szó lesz az eddig áttekintett publikációkról, melyekből egyes kiragadott részletek, a majdani disszertáció fontos elemei lehetnek.

Az előadás betekintés nyújt a magyarországi hospice mozgalom működési kereteibe valamint a hospice típusú betegápolásba. Bemutatásra kerülnek a mozgalom általános alapelvei, kialakulásának története, fejlődésének szakaszai. Választ keres a címben feltett kérdésre, hogy a palliatív betegápolás holisztikus felfogása a modern társadalmakban mennyire szükséges és elfogadott. Miért alakult úgy, hogy az emberi lét vége, amit régen természetes folyamatként éltek meg, a mai társadalmakban csak félelemmel és fájdalommal társított fogalommá vált? A modern társadalmi kultúrának sikerült oly mértékben tabu-témává tennie ezt a folyamatot, hogy a beteg úgy érzi, nem illik, nem szabad és nincs joga hozzá, hogy nyíltan beszéljen kívánságairól. Talán a hospice mozgalom beteggondozási modellje megfelelő megoldást nyújthat ezekre a sokszor tudatosan mellőzött problémákra.

Bemutatásra kerülnek a Magyar Hospice Alapítvány által nyújtott szolgáltatások, és a szervezetek személyi ellátottságára vonatkozó adatok. Ugyanezen források mentén egy nemzetközi kitekintés is ismertetésre kerül.

Az önkéntesek sokoldalú szerepe szintén nagy jelentőségű a hospice rendszerben. Különböző feladatkörökben, sokszor a laikus számára elképzelhetetlen munkafolyamatokban vesznek részt, gyakran elmosódott kompetencia határok kísérik tevékenységüket. Bemutatásra kerülnek egy nemrégiben lebonyolított hospice önkéntes képzés tanulságai.

* *adjunktus, Általános Vállalkozási Főiskola*

Tóth Arnold*

AZ ONLINE HIRDETÉSEK MÉRÉSE ÉS PÉNZÜGYI ÉRTÉKELÉSE

Az internet kiegészíti az offline eszközöket, egyben a legfiatalabb és a leggyorsabban terjedő tömegmédiium. Változatos lehetőségeket biztosít a hirdetőnek, továbbá a felhasználó számára is lehetővé teszi az információkhoz való gyors hozzáférést. A világháló mindennapi tevékenységünk része lett, ezzel együtt hirdetési felületként is megjelent. Különbőféle formákban találkozunk az internetreklámokkal: szalaghirdetések (banner), gombhirdetések (button), felugró ablakok, képernyőkímélő, e-mail reklám stb.

Az internetes reklám sajátossága, hogy lehetővé teszi a célcsoport pontosabb elérését. A reklámmal való találkozás optimális gyakorisága kisebb hibával beállítható. Az online hirdetések hatékonyságát többféle mutatóval mérhetjük: hatékony elérés és gyakoriság, kontaktusok, oldallátogatottság, átkattintási ráták.

Ezen mérőszámok felhasználásával lehetővé válik az internetes reklámok pénzügyi megközelítése, amely választ adhat a hirdetőket érintő egyik legkényesebb problémára: vajon megtérül-e a reklámra költött összeg? Többféle lehetőség kínálkozik a marketingkommunikáció és pénzügyi vonatkozásainak összehangolására. Kiszámíthatjuk a kontaktusra ill. kattintásra jutó költségeket, módunk nyílik különböző viszonyszámok kiszámítására, így az értékesítés és a befektetés mértékéhez is viszonyíthatjuk a megtérülést. Összetettebb vizsgálatot biztosít, ha a kiadások több időszakot érintő hatását értékeljük.

* *adjunktus, Általános Vállalkozási Főiskola*

